

**Adunarea Generală
a membrilor titulari și
membrilor corespondenți
ai Academiei de Științe
a Moldovei**

**General Assembly
of full members and corresponding
members of the
Academy of Sciences
of Moldova**

HOTĂRÂRE

15 aprilie 2025

Nr. VII/2

mun. Chișinău

Cu privire la alegerea membrilor titulari și membrilor corespondenți ai Academiei de Științe a Moldovei

În temeiul art. 72 al Codului cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259-XV din 15.07.2004 (republicat) și punctelor 11, 18 și 30-32 ale Statutului Academiei de Științe a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Adunării generale a AȘM nr. I/2 din 24 ianuarie 2019 (cu modificările și completările ulterioare), punctele 27-30 ale Regulamentului privind alegerea membrilor titulari (academicieni), membrilor corespondenți și membrilor de onoare ai Academiei de Științe a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Adunării generale a membrilor titulari (academicieni) și membrilor corespondenți ai Academiei de Științe a Moldovei nr. IV/1 din 26 octombrie 2022 (în redacție nouă), în cadrul Sesiunii a VII-a a Adunării generale a membrilor titulari și membrilor corespondenți ai AȘM au fost examinate candidaturile înaintate de Secțiile de științe pentru alegerea în calitate de membru titular și membru corespondent al AȘM.

Referințele privind activitatea persoanelor pentru alegerea în calitate de membru titular și membru corespondent al AȘM au fost prezentate de Comisiile de experți ale Secțiilor de științe: acad. Boris GAINA (Secția de științe ale vieții), acad. Leonid CULIUC (Secția de științe exacte și ingineresti), acad. Grigore BELOSTECINIC (Secția de științe sociale, economice, umanistice și arte).

Ca urmare a examinării referințelor prezentate asupra activității candidaturilor înaintate de Secțiile de științe pentru alegerea în calitate de membru titular și membru corespondent al AȘM, precum și a dezbaterilor la acest subiect, Adunarea generală a membrilor titulari și membrilor corespondenți ai Academiei de Științe a Moldovei **A CONSTATAT:**

I) În temeiul prevederilor articolelor 24, 65, 72 ale Codului cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259-XV din 15 iulie 2004 (republicat), al Statutului AȘM, aprobat prin Hotărârea Adunării generale a Academiei de Științe nr. I/2 din 24 ianuarie 2019 (cu modificările ulterioare), punctelor 8-12 ale Regulamentului privind alegerea membrilor titulari (academicieni), membrilor corespondenți și membrilor de onoare ai Academiei de Științe a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Adunării generale a membrilor Academiei de Științe a Moldovei nr. IV/1 din 26 octombrie 2022, Prezidiul AȘM, în baza Hotărârii nr. 4 din 10 ianuarie 2025, a anunțat concursul privind alegerea membrilor titulari și membrilor corespondenți ai Academiei de Științe a Moldovei la locurile vacante.

În temeiul prevederilor articolelor 24, 65, 72 ale Codului cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259-XV din 15 iulie 2004 (republicat), pct. 25 al Statutului Academiei de Științe, aprobat prin Hotărârea Adunării generale a Academiei de Științe nr. I/2 din 24 ianuarie 2019 (cu modificările ulterioare), punctelor 14-15 ale Regulamentului privind alegerea membrilor titulari (academicieni), membrilor corespondenți și membrilor de onoare ai Academiei de Științe a Moldovei (aprobat prin Hotărârea Adunării generale a membrilor titulari și membrilor corespondenți ai Academiei de Științe a Moldovei nr. IV/1 din 26 octombrie 2022), precum și în baza avizelor pozitive ale Comisiilor de experți, aprobate de Adunările membrilor titulari și membrilor corespondenți ale Secțiilor de științe ale AȘM, Prezidiul AȘM, prin Hotărârea nr. 41 din 14 martie 2025, a aprobat lista persoanelor înregistrate drept candidați pentru participare la concursul de alegere în calitate de membru titular și membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei.

În corespundere cu profilurile științifice, în cadrul Adunărilor membrilor titulari și membrilor corespondenți ale Secțiilor de științe ale AȘM au fost examinate candidaturile înaintate de Secțiile de științe pentru alegerea în calitate de membri titulari și membri corespondenți ai AȘM (proces-verbal nr. 2 al Adunării membrilor titulari și membrilor corespondenți ai Secției de științe ale vieții din 4 aprilie 2025; proces-verbal nr. 2 al Adunării membrilor titulari și membrilor corespondenți ai Secției de științe exacte și ingineresti din 8 aprilie 2025; proces-verbal nr. 2 al Adunării membrilor titulari și membrilor corespondenți ai Secției de științe sociale, economice, umanistice și arte din 10 aprilie 2025).

II) CU REFERIRE LA CANDIDATURILE ÎNAINTE ÎN CALITATE DE MEMBRU TITULAR:

Acad. Boris GAINA, Președintele Comisiei de experți a Secției de științe ale vieții a AȘM, a menționat următoarele:

➤ Direcțiile de cercetare ale **dr. hab., prof. cerc., mem. cor. al AȘM Elena ZUBCOV** sunt axate pe aspecte atât teoretice, cât și practice. A realizat investigații complexe și conturarea conceptului funcționării ecosistemelor acvatice, migrației substanțelor chimice în sistemul polifuncțional apă-suspensii-mâhuri-organisme acvatice împreună cu biodiversitatea hidrobionților, inclusiv a ihtiofaunei ca precondiție a funcționării durabile a hidrobiocenozelor, în vederea determinării capacității de suport a ecosistemelor acvatice, cuantificarea bioacumulării și biomagnificării ecotoxicanților în lanțurile trofice și elaborarea proceselor de bioremediere a hidrobiocenozelor, stabilirea rolului substanțelor biologice active și ale celor toxice asupra productivității și dezvoltării ihtiofaunei la diferite etape ale ontogenezei. Prezintă un interes sporit elaborarea biotehnologiilor privind sporirea rezistenței peștilor la etapele ontogenezei timpurii și a noilor tehnologii de reproducere și creștere a peștilor, inclusiv a speciilor noi pentru Republica Moldova, cât și pentru sporirea bazei trofice în ecosistemele cu destinație piscicolă. Intensificarea productivității și ecologizarea pisciculturii și a calității apei, care prezintă o problemă științifică vitală, în deosebi în perioada schimbărilor climatice. Descifrarea proceselor de acumulare și a rolului unor microelemente în dezvoltarea peștilor la diverse etape ale ontogenezei este o direcție nouă atât pentru investigațiile hidrobiologice, ecotoxicologice, cât și pentru dezvoltarea acvaculturii și aprecierea calității produselor piscicole. Argumentarea importanței diferitor microelemente în aprecierea calității produselor piscicole este citată în peste 260 de lucrări științifice din revistele Web of Science și SCOPUS. Elaborarea procedeeelor privind sporirea rezistenței peștilor la etapele ontogenezei timpurii și a noilor tehnologii de reproducere și creștere a peștilor, inclusiv a speciilor noi pentru Republica Moldova, pentru sporirea bazei trofice în ecosisteme cu destinație piscicolă sunt apreciate prin obținerea a 12 brevete de invenții implementate în producere și menționate cu mai mult de 35 de medalii și diplome internaționale. Contribuția științifică a mem. cor. Elena Zubcov constă în dezvoltarea cercetării-inovării privind funcționarea ecosistemelor acvatice și elaborarea

proceselor de bioremediere a ecosistemelor, ecologizarea pisciculturii și a calității apei, care reprezintă o direcție științifică vitală. Aceste investigații sunt înalt apreciate de comunitatea științifică națională și internațională din Marea Britanie, Grecia, Cehia, Ungaria, Polonia, SUA, România, Germania, Suedia, Elveția și confirmate prin indicele de citare al publicațiilor din reviste internaționale, care conform datelor Web of Science și SCOPUS constituie 580 de citări, indicele Hirsch – 9. Este coautor a 8 monografii, a realizat 1 raport de sinteză la Comanda FAO, un Atlas de hărți, 8 ghiduri metodologice implementate în procesele didactice, de cercetare și producere, 220 de articole. A coordonat 1 teză de doctor habilitat, 11 teze de doctor în științe biologice. În ultimii 7 ani, a fost conducător la 2 proiecte naționale și 3 internaționale.

➤ **Dr. hab., prof. univ., mem. cor. al AȘM Viorel PRISACARI** a dezvoltat o nouă direcție științifică de optimizare a supravegherii epidemiologice în maladiile infecțioase actuale pentru Republica Moldova; epidemiologia nosocomială, implementarea preparatelor antibacteriene și antifungice noi din materie primă locală. Este autor și coautor a peste 486 de lucrări științifice și didactice, inclusiv 10 monografii și 17 manuale, 10 articole cu impact factor. Autor a 38 de brevete de invenție și a 117 de certificate de inovator. Autor sau coautor a 10 preparate medicamentoase. A participat la cca 35 de expoziții naționale și internaționale, în cadrul cărora au fost obținute 88 de medalii, inclusiv 58 de aur, 15 de argint și 15 de bronz. Indicele Hirsh – 9. A fost coordonator științific la 22 de teze de doctor și doctor habilitat în științe medicale. A fost responsabil de organizarea numeroaselor congrese și conferințe ale igieniștilor și epidemiologilor din Republica Moldova; este conducător și participant activ la 16 proiecte naționale și internaționale.

➤ **Dr. hab., prof. univ., mem. cor. al AȘM Eremei ZOTA** a dezvoltat o direcție științifică cu caracter fundamental interdisciplinar în domeniul morfologiei aterosclerozei și reflecția angio-imunologică, este preocupat de studierea rolului lipoproteinelor aterogene, a factorilor imunologici, precum și a rolului infecției în patogenia aterosclerozei; studierea corelației dintre marcherii clinici, histo-patologici și imuno-histo-chimici, în vederea identificării implicării unora din ei în tratamentul și prognosticul tumorilor hormonal dependente (carcinoamele tiroidiene, glandelor mamare, adenocarcinoamelor endometriale și ovariene); studierea histologică și imunologică a procesului de invazivitate din endometrioza extragenitală, care a demonstrat necesitatea obligatorie a histologiei specifice pentru stabilirea diagnosticului și aprecierii potențialului de invazie. Este autor și coautor a peste 320 de lucrări științifice și didactice, inclusiv 4 monografii și 2 manuale. Autor a 12 brevete de invenție. Participant la cca 15 expoziții naționale și internaționale, în cadrul cărora au fost obținute medalii, inclusiv aur, argint și bronz. Indicele Hirsh – 5. Este coordonator științific la 7 teze de doctor și doctor habilitat în științe medicale, conducător și participant activ la 4 proiecte naționale și internaționale.

Acad. Leonid CULIUC, vicepreședintele Comisiei de experți a Secției de științe exacte și ingineresti a AȘM, a menționat următoarele:

➤ **Dr. hab., mem. cor. al AȘM Svetlana COJOCARU** a pus baza cercetărilor în Republica Moldova a interfețelor inteligente – o ramură a inteligenței artificiale, bazată pe procesarea limbajului natural. A dezvoltat arhitecturi de interfețe inteligente pentru sisteme de calcul simbolic, sisteme informatice medicale, sisteme pentru modelarea și atenuarea dezastrelor sociale, cauzate de catastrofe și terorism. O direcție de cercetare foarte importantă pentru valorificarea patrimoniului cultural, inițiată și dezvoltată de mem. cor. Svetlana Cojocar după alegerea sa în calitate de membru corespondent al AȘM, se referă la digitizarea și conservarea tezaurului cultural, rezultatele fiind incluse în platforma cu acces deschis HeDy, destinată recunoașterii și transliterării documentelor eterogene din diferite perioade istorice. Mem. cor. Svetlana Cojocar a publicat 270 de lucrări științifice, inclusiv 5 monografii și 8 capitole în

monografii, a pregătit 7 doctori în științe, inclusiv doi după alegerea sa în calitate de membru corespondent, a participat cu referate în plen sau la invitație în cadrul conferințelor științifice internaționale din țară și de peste hotare. A participat la 26 de proiecte internaționale, inclusiv la 12 din ele în calitate de conducător. A condus Programul de Stat „Dezvoltarea e-Infrastructurii de date din sfera cercetării, dezvoltării și inovării din Republica Moldova”, precum și alte 10 proiecte naționale. Mem. cor. Svetlana Cojocaru a făcut parte din grupul de inițiativă, care în 1993 a fondat revista „Computer Science Journal of Moldova” (indexată în bazele de date SCOPUS și Web of Science), fiind în prezent redactor-șef al acesteia; face parte din colegiile de redacție ale mai multor reviste științifice, precum și al revistei de cultură „Curtea de la Argeș”.

➤ **Dr. hab., mem. cor. al AȘM Constantin GAINDRIC** a fost promotorul cercetărilor în Republica Moldova al teoriei deciziilor și al sistemelor suport pentru decizii (SSD), a propus structura conceptuală a sistemului suport pentru decizii care asigură conlucrarea decidentului cu sistemul informatic ce îi permite decidentului să se concentreze asupra obiectivelor sale personalizate. Lucrarea „Luarea deciziilor. Metode și tehnologii” a fost și rămâne una de referință, fiind printre primele monografii din domeniu, publicate în limba română. Mem. cor. Constantin Gaindric a inițiat programul „Elaborarea suportului științific și tehnologic al Societății Informaționale în Republica Moldova”. Având experiența elaborării unor sisteme informatice de suport, a diagnosticării ultrasonografice, împreună cu colegii a propus Platforma tehnologică SonaRes, care și-a demonstrat utilitatea pentru diferite aplicații. Mem. cor. Constantin Gaindric este autor a două monografii, 6 capitole în monografii, a unui suport de curs, editor și coeditor a 13 culegeri de lucrări ale conferințelor internaționale; a susținut 6 referate la invitație sau în plen la conferințe internaționale. Împreună cu colegii, mem. cor. Constantin Gaindric a executat 10 proiecte internaționale și bilaterale, la 7 din aceste proiecte a fost conducător; este membru al colegiilor de redacție la 6 reviste, patru fiind indexate în Web of Science și/sau SCOPUS; timp de 30 de ani a fost redactor-șef al revistei „Computer Science Journal of Moldova”. Sub conducerea sau consultanța mem. cor. Constantin Gaindric, au susținut teza de doctor 10 persoane, inclusiv două de doctor habilitat, dintre care 4 – după alegerea sa în calitate de membru corespondent.

➤ **Dr. hab., mem. cor. al AȘM Dumitru ȚIULEANU** a deschis o nouă direcție științifică ce ține de fenomenele de suprafață, contact și electrod în materiale calcogenice dezordonate, care a condus la înțelegerea unui spectru larg de fenomene fizice, precum și la descoperirea de noi fenomene și legități ce stau la baza funcționării dispozitivelor electronice respective. Din punct de vedere aplicativ, au fost elaborate tehnologii noi de fabricare a traductoarelor fotoelectrice și chimice, purtătorilor de informație optică, inclusiv holografică, elementelor electronice de comutare cu memorie nevolatilă. Mem. cor. Dumitru Țiuleanu este coautor a 5 monografii și culegeri editate, dintre care una după alegerea sa în calitate de membru corespondent, autor a 8 capitole în culegeri internaționale, dintre care 3 după alegerea sa în calitate de membru corespondent. A prezentat 18 rapoarte la ședințele plenare sau la invitație la conferințe naționale și internaționale, dintre care 11 după alegerea sa în calitate de membru corespondent. Mem. cor. Dumitru Țiuleanu este autor a 70 de articole în reviste științifice naționale și internaționale, 60 de lucrări în culegeri și materiale ale conferințelor și 80 de teze la conferințe; deține 19 brevete de invenție, dintre care un patent înregistrat și protejat în Republica Federală Germană și unul în Federația Rusă. Mem. cor. Dumitru Țiuleanu a fondat o școală științifică, a pregătit 7 doctori în științe, dintre care 2 după alegerea sa în calitate de membru corespondent al AȘM. Este membru al colegiului de redacție la 3 reviste științifice; a fost organizator a 3 conferințe internaționale și membru al comitetului de program la 6 conferințe, dintre care două după alegerea sa în calitate de membru corespondent. Mem. cor. Dumitru Țiuleanu a fost conducător a 15 proiecte de cercetare, dintre care 2 după alegerea sa în calitate de membru corespondent; are indicele Hirsch – 18 și peste 1100 de citări.

Acad. Grigore BELOSTECINIC, președintele Comisiei de experți a Secției de științe sociale, economice, umanistice și arte a AȘM, a menționat următoarele:

➤ **Aria preocupărilor științifice ale mem. cor. al AȘM Alexandru STRATAN** este pe cât de diversificată, pe atât de logic structurată și armonizată cu direcțiile prioritare de dezvoltare ale științei, printre acestea numărându-se participarea la elaborarea politicilor și mecanismelor economico-financiare de accelerare a ritmurilor de dezvoltare a economiei naționale; efectuarea cercetării multidisciplinare a capitalului uman și a transformărilor demografice; dezvoltarea politicilor și mecanismelor de dezvoltare durabilă a agriculturii și a spațiului rural. În calitate de autor și/sau coautor a peste 300 de lucrări științifice în domeniul economiei, inclusiv 19 monografii, 2 manuale, 14 ghiduri metodologico-practice, un brevet de invenție, 4 certificate de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și a drepturilor conexe, mem. cor. Alexandru Stratan, dr. hab. în științe economice, prof. univ., a valorificat ideile sale și rezultatele cele mai remarcabile obținute de-a lungul anilor de activitate pe tărâmul științei. Lucrările sale au fost apreciate înalt de comunitatea științifică națională și de cea internațională, fiind citate în peste 670 de surse, ceea ce atestă impactul și relevanța contribuțiilor sale în domeniul științei economice.

➤ **Mem. cor. al AȘM Victor MORARU** s-a impus în mediul academic drept un reputat cercetător și un bun manager al științei. Realizările sale multiple îl plasează în avangarda cercetătorilor din domeniul științelor sociale din Republica Moldova. A excelat cu precădere în activitatea de cercetare propriu-zisă, contribuind semnificativ la elucidarea unor probleme social-politice de interes major, precum: integrarea europeană a Republicii Moldova, relația dintre sfera politică și mass-media, precum și fenomenele legate de migrație. Este autor a peste 400 de lucrări științifice, inițiator și coordonator al unui număr semnificativ de volume colective de referință, traducător al unor lucrări substanțiale, autor de studii și articole științifice, consacrate problemelor actuale ale științei politice: istoria politică a Republicii Moldova, funcționalitatea sistemului politic, provocările democrației mediatice, migrația, dialogul civilizațiilor etc. Impactul contribuțiilor sale este reflectat în cca 695 de citări în literatura de specialitate, confirmând recunoașterea și aprecierea de care se bucură în cadrul comunității științifice naționale și internaționale.

➤ **Direcțiile științifice ale dlui mem. cor. al AȘM Demir DRAGNEV** se axează pe teme fundamentale ale istoriei Moldovei, cu accent pe perioada modernă timpurie. Printre acestea se numără: dezvoltarea economică și socială a Țării Moldovei în sec. al XVIII-lea, apariția și evoluția răzeșilor în Moldova, evoluția proprietății funciare din Moldova în sec. XVII–XVIII, viața economică și socială a satului din Moldova în sec. al XVIII-lea. În ultimii ani, mem. cor. D. Dragnev a coordonat și redactat științific primul volum de sinteză din cadrul proiectului „Evoluția istorică a Moldovei din antichitate până în epoca modernă în contextul civilizației europene. Basarabia în cadrul Imperiului Rus. Sinteze, studii, documente și materiale didactice”. O altă direcție științifică semnificativă, promovată de mem. cor. D. Dragnev, constituie cercetările enciclopedice și de istorie a științei. În ultimii ani, Demir Dragnev a publicat aproximativ 40 de lucrări științifice, inclusiv o monografie, un album, o culegere de documente, precum și lucrări metodice consacrate istoriei științei.

III) CU REFERIRE LA CANDIDATURILE ÎNAINȚATE ÎN CALITATE DE MEMBRU CORESPONDENT AL AȘM:

Acad. Boris GAINA, Președintele Comisiei de experți a Secției de științe ale vieții a AȘM, a menționat următoarele:

➤ **Dr. hab., conf. cerc. Liliana CEPOI** este o personalitate de referință în domeniul biotehnologiei, cu o experiență remarcabilă de peste trei decenii. În calitate de director al Institutului de Microbiologie și Biotehnologie al Universității Tehnice a Moldovei, coordonează echipe de cercetare performante, gestionând proiecte complexe naționale și internaționale. Activitatea sa de cercetare ține de dezvoltarea de

tehnologii inovatoare în biosinteza compușilor bioactivi, biofuncționalizarea nanoparticulelor și bioremedierea mediului cu ajutorul microalgelor și cianobacteriilor. A fondat și dezvoltat direcția modernă de utilizare a stresului oxidativ ca instrument biotehnologic, deschizând perspective fundamentale și aplicative în domeniul ficobiotehnologiei. Este autor a peste 360 de publicații, inclusiv 5 monografii, 10 capitole în monografii editate de editurile Springer, Elsevier, Wiley, 73 de lucrări cotate SCOPUS, 53 de articole în Web of Science Core Collection și 48 de brevete de invenție. Activitatea sa științifică are un impact notabil, confirmat de indicii Hirsch H-13 (WoS), H-15 (SCOPUS), H-20 (Google Scholar), și peste 1230 de citări. Distinsă cu premii internaționale de prestigiu, dr. hab. Liliana Cepoi este laureată a medaliei de aur a Organizației Mondiale pentru Proprietatea Intelectuală și a Medaliei „Henry Coandă” a Academiei Române, alături de alte peste 90 de distincții internaționale la saloane de invenții și inovații. Dr. hab. Liliana Cepoi s-a remarcat și prin formarea noilor generații de cercetători, coordonând cu succes 4 teze de doctorat în biotehnologie susținute și alte 5 în proces de elaborare și participând activ la consolidarea Școlii Științifice în domeniul Ficobiotehnologiei. Este expert național și internațional în evaluarea cercetării, inclusiv președinte al Comisiei de Experți în Chimie, Biologie și Geonomică, membru al Comisiei de profil în cercetare a ANACEC, membru al mai multor comitete editoriale și științifice internaționale.

➤ **Dr. hab., prof. univ. Eugeniu BENDELIC** a dezvoltat o direcție conceptuală în tratamentul complex al traumelor oculare penetrante, s-a preocupat de implicarea sistemelor kalikrein-kininic și renin-angiotensinic în patologia glaucomei; aplicarea metodelor de prevenire și stopare a miopiei prin utilizarea tehnologiilor moderne laser; evaluarea tratamentului cu utilizarea tehnologiilor moderne laser în cazul cataractei secundare, în perioada postoperatorie tardivă. Este autor și coautor a peste 297 de lucrări științifice și didactice, inclusiv 2 monografii, 2 ghiduri, 8 îndrumări metodice. Autor a 31 de brevete de invenție și inovații. A participat activ la conferințe, congrese și expoziții naționale și internaționale. Indicii Hirsh – 3. A fost coordonator științific la 15 teze de doctor și doctor habilitat în științe medicale; conducător și participant activ la 5 proiecte naționale și internaționale.

➤ **Dr. hab., prof. univ. Liliana GROPPA** a dezvoltat o direcție conceptuală nouă referitor la artrita reumatoidă, evidențiindu-se rolul infecțiilor virale, bacteriene, precum și al stresului psiho-emoțional în inițierea procesului inflamator. A realizat studii privind influența nivelelor hormonale asupra severității maladiei (artrita reumatoidă); optimizarea strategiilor terapeutice personalizate au validat utilizarea terapiilor biologice în tratamentul precoce al artritei reumatoide. Studiile obținute au fost utilizate în ghidurile naționale pentru diagnostic și tratament, care au influențat deciziile terapeutice și îmbunătățirea managementului pacienților cu artrită reumatoidă. Este autor și coautor a peste 308 de lucrări științifice și didactice, inclusiv 7 monografii și 4 manuale. Autor a 5 brevete de invenție și 17 inovații. A participat activ la conferințe, congrese și expoziții naționale și internaționale. Indicii Hirsh – 8. A fost coordonator științific la 26 de teze de doctor și doctor habilitat în științe medicale; conducător și participant activ la 7 proiecte naționale și internaționale.

➤ **Dr. hab., prof. univ. Ion MEREUȚĂ** a dezvoltat o direcție conceptuală în elaborarea noilor metode de profilaxie și reabilitare în oncologie, fiind preocupat de elaborarea și dezvoltarea concepției social-economice și filosofico-bioetice la etapa actuală, contemporană a dezvoltării societății, bioetica oncologică; argumentarea implementării sistemului mixt al sănătății publice în Republica Moldova. Este autor și coautor la peste 536 de lucrări științifice și didactice, 27 de manuale și monografii, 2 ghiduri, 5 îndrumări metodice. Autor a 72 de brevete de invenție și inovații. A participat activ la conferințe, congrese și expoziții naționale și internaționale. Indicii Hirsh – 7. A fost coordonator științific la 16 teze de doctor și doctor habilitat în științe medicale; conducător și participant activ la 15 proiecte naționale și internaționale.

➤ Interesele științifice ale **dr. hab., prof. cerc. Dumitru ERHAN** sunt axate pe problemele fundamentale și aplicative ale parazitologiei, cu referire la studierea parazitofaunei la animalele domestice, mamiferele sălbatice din rezervațiile naturale din Republica Moldova, a păsărilor domestice și la amfibieni. O deosebită atenție acordă descifrării mecanismului influenței mono- și poliinvaziilor asupra organismului gazdă, elaborării metodelor de diagnosticare, tratament și profilaxie a parazitozelor. A evaluat impactul condițiilor noi de management al sectorului zooveterinar asupra diversității faunei parazitare la bovine, au fost elaborați și perfecționați indicatori relevanți privind monitorizarea consecințelor mono-, poliinvaziilor și a efectelor remediilor medicamentoase asupra statusului morfofiziologic. Activitatea științifică este valorificată prin publicarea a peste 550 de lucrări științifice, inclusiv 11 monografii, cca 220 de articole în reviste și culegeri internaționale/naționale și peste 240 de comunicări la simpozioanele științifice naționale/internaționale, 16 recomandări practice și 40 de Acte de implementare în practică. Relevanța cercetărilor științifice efectuate este confirmată prin 20 de brevete de invenții, care au fost apreciate la diverse expoziții naționale și internaționale cu 64 de medalii (42 de aur, 14 de argint, 8 de bronz). Prof. D. Erhan contribuie activ la pregătirea cadrelor de înaltă calificare. Sub conducerea dlui profesor au fost susținute 5 teze de doctor în științe biologice și una de doctor habilitat. Prof. Dumitru Erhan aduce contribuții esențiale la fortificarea școlii de parazitologie din Republica Moldova, fondate de acad. Alexei Spassky și mem. cor. Eugen Zgardan.

Acad. Leonid CULIUC, vicepreședintele Comisiei de experți a Secției de științe exacte și ingineresti a AȘM, a menționat următoarele:

➤ **Dr. hab. Vladimir ȚURCAN** a fondat o direcție științifică în fizica și știința materialelor, care vizează fenomenele fizice în materiale complexe cu proprietăți magnetice, semiconductoare și supraconductoare. Au fost descoperite o serie de fenomene, precum magnetocapacitatea colosală în compuși semiconductori, rețeaua fracțională de skyrmioni antiferomagnetici în cristale, stările de bază magnetice de tip „spin-liquid”, „spin-orbital liquid” și „orbital glass”, stările suprafluide și suprasolide în cristale. Dr. hab. Vladimir Țurcan este coautor la o monografie, 3 articole de sinteză, a peste 240 de articole în revistele internaționale din baza de date Web of Science, dintre care mai mult de jumătate în reviste de cel mai înalt rang, precum Nature, Nature Materials, Nature Physics, Nature Communications, Science, Science Advances, Physical Review Letters, Scientific Reports, Advanced Electronic Materials, Physical Review B, deține 10 brevete de invenție. Dr. hab. Vladimir Țurcan a prezentat 9 rapoarte plenare și peste 250 de comunicări la conferințele științifice internaționale și naționale, a fondat o școală științifică, în cadrul căreia au susținut teza de doctor 4 doctoranzi, a fost conducător la 4 proiecte de cercetare internaționale și membru al echipei în 3 proiecte naționale. Indicele Hirsch este de 42, iar numărul de citări depășește cifra de 7500.

➤ Rezultatele cercetărilor științifice ale **dr. hab. Aculina ARÎCU** au identificat o nouă direcție de cercetare în chimia terpenoidelor, prin elaborarea metodelor originale chemo-, regio- și stereo-selective de sinteză a unei serii de compuși optic activi noi cu grad avansat de funcționalizare. Compușii sintetizați manifestă activitate biologică selectivă și toxicitate joasă, datorită originii naturale a substanțelor nominalizate, cu posibile aplicații în industria farmaceutică. Dr. hab. Aculina Arîcu este coautor a peste 200 de lucrări științifice, inclusiv 2 monografii, 3 capitole în monografii, 67 de articole în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS, dintre care 7 articole de sinteză, 80 de articole și teze publicate în culegeri de lucrări ale conferințelor internaționale și naționale, 27 de brevete de invenție. Indicele Hirsch atribuit de Google Scholar a atins valoarea 16, iar lucrările publicate au fost citate de cca 800 de ori; este redactor responsabil al revistei „Chemistry Journal of Moldova”. Sub îndrumarea științifică a dr. hab. Aculina Arîcu, au fost realizate și susținute o teză de doctor habilitat și 3 teze de doctor în științe chimice.

Dr. hab. Aculina Arîcu a participat împreună cu discipolii la realizarea a 9 proiecte de cercetare naționale și internaționale, la 4 dintre care a fost conducător de proiect.

➤ **Dr. hab. Viorel BOSTAN** a deschis o nouă direcție științifică în integrarea sistemelor mecatronice inteligente în procesele industriale prin utilizarea metodelor avansate de simulare numerică în proiectarea componentelor mecanice. Cu referire la transmisiile precesionale mecanice, a elaborat concepția de angrenare cu profilul dinților modificat, în funcție de coordonata unghiulară a contactului pentru optimizarea cinematicii și creșterea durabilității angrenajelor și randamentului sistemelor mecanice. O altă direcție de cercetare a dr. hab. Viorel Bostan constă în dezvoltarea nanosateliților pentru cercetare și educație (TUMnanoSAT). Dr. hab. Viorel Bostan este autor a 2 monografii și coautor a 11 monografii, deține 40 de brevete de invenție, dintre care un patent înregistrat și protejat în Republica Federală Germană și unul în SUA, a participat la peste 70 de conferințe și simpozioane, prezentând 7 rapoarte la ședințele plenare sau la invitație, este autor a peste 140 de lucrări științifice și 150 de materiale la expoziții și târguri de invenție, care au fost menționate cu peste 60 de medalii și premii speciale. Dr. hab. Viorel Bostan a fondat școala științifică în domeniul ingineriei mecanice, mașinologiei și mecatronicii și a pregătit 4 doctori în științe ingineresti; a participat la realizarea a 18 proiecte de cercetare și a fost conducător la 9 proiecte.

➤ **Dr. hab. Valeriu DULGHERU** a fondat o nouă direcție științifică care vizează elaborarea sistemelor de conversie a energiilor regenerabile și a creat Centrul de Elaborare a Sistemelor de Conversie a Energiilor Regenerabile (CESCER). A contribuit la elaborarea teoriei staticii și dinamicii transmisiilor planetare precesionale, la brevetarea și fundamentarea, din punct de vedere teoretic, a noilor tipuri de angrenaje precesionale, a noilor concepte și tehnologii de fabricare a roților dințate din angrenaje precesionale de putere și cinematice și a palelor rotoarelor microhidrocentralelor și turbinelor eoliene, a noilor sisteme de conversie a energiilor regenerabile. Dr. hab. Valeriu Dulgheru este coautor a 22 de monografii, 5 articole de sinteză, peste 550 de lucrări științifice; a prezentat 7 rapoarte la ședințele plenare sau la invitație la conferințe naționale și internaționale și numeroase rapoarte, deține 206 brevete de invenție, exponatele la care este coautor au fost decorate cu peste 250 de medalii și premii speciale la expoziții internaționale și târguri de invenție. Dr. hab. Valeriu Dulgheru a pregătit 6 doctori în științe și a contribuit la dezvoltarea școlii științifice în domeniul mașinologiei și fiabilității mașinilor; a participat la realizarea a 55 de proiecte de cercetare naționale și internaționale, dintre care a fost conducător la 9 proiecte.

Acad. Grigore BELOSTECINIC, președintele Comisiei de experți a Secției de științe sociale, economice, umanistice și arte a AȘM, a menționat următoarele:

➤ **Dr. hab., prof. univ. Valeriu CUȘNIR** este specialist în domeniul dreptului penal, ale cărui direcții de cercetare vizează, în principal incriminarea corupției în legislația penală a Republicii Moldova, precum și dimensiunea judiciară a securității. Prin activitatea sa științifică, prof. Cușnir aduce contribuții substanțiale la aprofundarea și modernizarea cadrului legislativ și la consolidarea sistemului judiciar. Este autor a peste 180 de publicații științifice, inclusiv 13 monografii, 8 cărți didactice și editor a 9 culegeri și monografii ș.a. A participat la realizarea a 7 programe/proiecte de cercetare naționale instituționale. Meritele științifice au fost recunoscute prin conferirea unor distincții, precum: Medalia „Meritul științific”, clasa a II-a a AȘM, Medalia „Dimitrie Cantemir” a AȘM, Medalia „Nicolae Milescu Spătarul” a AȘM, Diploma de Onoare a MEC, Diploma Guvernului Republicii Moldova. A fondat școala științifică, pregătind 19 doctori/doctori habilitați în științe.

➤ **Domeniile de cercetare ale dr. hab., prof. univ. Elena PRUS** vizează literatura universală și comparată, precum și literatura franceză. Este autoarea a peste 350 de publicații, dintre care 7 monografii,

2 cărți didactice, precum și editorul a 13 culegeri științifice. A participat la realizarea a 2 programe/proiecte de cercetare naționale și internaționale instituționale. Este membru al Centrului de Cercetare în Analiza Discursului din Suceava, membru al Centrului de Cercetare Comunicare Interculturală și Literatură din Galați, membru al Asociației de Literatură Generală și Comparată din România etc. Activitatea sa a fost recunoscută prin multiple distincții și premii, între care: Gloria Muncii, Om Emerit, Medalia „Nicolae Milescu Spătarul” a AȘM, Premiul AȘM „Grigore Vieru” ș.a. Lucrările sale au fost citate în peste 90 de surse științifice. A pregătit 5 doctori în științe, dintre care un doctor habilitat.

➤ **Dr. hab., prof. univ. Aurelian DĂNILĂ** s-a remarcat prin activitate culturală și științifică de amploare, contribuind esențial la inițierea și realizarea unor proiecte culturale de referință: „Festivalul Internațional de Operă și Balet „Maria Bieșu”, „Aprindeți lumânările”, „Maria Cebotari”, „Salonul artelor”, „Jocurile delfice”, „Concurs coral”, „Gala premiilor teatrale”, „Gala premiilor Uniunii Muzicienilor”, „Zilele muzicii noi” ș.a. Recunoașterea valorii sale profesionale și artistice este confirmată de calitatea de membru în prestigioase organizații științifice și culturale naționale și internaționale, precum membru al Uniunii Muzicienilor, al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor, al Uniunii Teatrale, membru al academiei de Științe și Arte de la Salzburg. De-a lungul carierei sale, dl Aurelian Dănilă a fost distins cu numeroase premii și recunoașteri, printre care: Premiul Național al Republicii Moldova, Premiul municipal, Premiul AȘM „Maria Bieșu”, Premiul Ministerului Culturii al Republicii Moldova.

IV) În conformitate cu punctul 32 al Statutului Academiei de Științe a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Adunării generale a AȘM nr. I/2 din 24 ianuarie 2019 (cu modificările și completările ulterioare), punctele 27-30 ale Regulamentului privind alegerea membrilor titulari (academicieni), membrilor corespondenți și membrilor de onoare ai Academiei de Științe a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Adunării generale a membrilor titulari și membrilor corespondenți ai Academiei de Științe a Moldovei nr. IV/1 din 26 octombrie 2022 (în redacție nouă), votul expus de membrii titulari și membri corespondenți în cadrul Sesiunii a VII-a a Adunării generale a membrilor titulari și membrilor corespondenți ai AȘM privind alegerea în calitate de membru titulari și membru corespondent al AȘM, Adunarea generală a membrilor titulari și membrilor corespondenți ai Academiei de Științe a Moldovei din 15 aprilie 2025 **HOTĂRĂȘTE:**

Se declară alese în calitate de membru titular al Academiei de Științe a Moldovei următoarele persoane, înaintate de Adunările membrilor titulari și membrilor corespondenți ale Secțiilor de științe ale AȘM:

Secția de științe ale vieții:

- mem. cor. Elena ZUBCOV, profilul 165 *Biologia omului și animalelor*;
- mem. cor. Viorel PRISACARI, profilul 331 *Sănătate publică*;
- mem. cor. Eremei ZOTA, profilul 351 *Medicina interdisciplinară*.

Secția de științe exacte și ingineresti:

- mem. cor. Svetlana COJOCARU, profilul 121 *Informatică teoretică*;
- mem. cor. Constantin GAINDRIC, profilul 121 *Informatică aplicată*;
- mem. cor. Dumitru ȚIULEANU, profilul 134 *Fizică aplicată*.

Secția de științe sociale, economice, umanistice și arte:

- mem. cor. Alexandru STRATAN, profilul 521 *Economie, business, administrare*;
- mem. cor. Victor MORARU, profilul 561 *Politologie*;
- mem. cor. Demir DRAGNEV, profilul 611 *Istorie*.

Se declară alese în calitate de membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei următoarele persoane, înaintate de Adunările membrilor titulari și membrilor corespondenți ale Secțiilor de științe ale AȘM:

Secția de științe ale vieții:

- dr. hab., prof. univ. Liliana CEPOI, profilul 167 *Biotehnologie*;
- dr. hab., prof. univ. Eugeniu BENDELIC, profilul 321 *Medicină generală*;
- dr. hab., prof. univ. Liliana GROPPA, profilul 321 *Medicină generală*;
- dr. hab., prof. univ. Ion MEREUȚĂ, profilul 321 *Medicină generală*;
- dr. hab., prof. univ. Dumitru ERHAN, profilul 431 *Medicină veterinară*.

Secția de științe exacte și ingineresti:

- dr. hab. Vladimir ȚURCAN, profilul 134 *Fizică aplicată*;
- dr. hab. Aculina ARÎCU, profilul 143 *Chimie organică*;
- dr. hab. Viorel BOSTAN, profilul 242 *Mașinologie și tehnologia construcțiilor de mașini*;
- dr. hab. Valeriu DULGHERU, profilul 242 *Mașinologie și tehnologia construcțiilor de mașini*.

Secția de științe sociale, economice, umanistice și arte:

- dr. hab. Valeriu CUȘNIR, profilul 554 *Drept penal*;
- dr. hab. Elena PRUS, profilul 622 *Literatură*;
- dr. hab. Aurelian DĂNILĂ, profilul 653 *Artă muzicală*.

**Președinte,
academician**

Ion TIGHINEANU

**Secretar științific general,
doctor habilitat**

Liliana CONDRATICOVA